

AKCINĖ BENDROVĖ „ORLEN LIETUVA“

PATVIRTINTA
Generalinio direktoriaus

2018 m. gegužės 11 d.
įsakymu Nr. TV1(1.2-1)-193

DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA BDS-27 PADIDINTOS RIZIKOS DARBAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Instrukcijos paskirtis ir taikymas

1. Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijos BDS-27 Padidintos rizikos darbai (toliau – instrukcija) paskirtis – nustatyti sprendimo leisti vykdyti padidintos rizikos darbus kitaip nei nustatyta Akcinės bendrovės „ORLEN Lietuva“ (toliau – Bendrovė) galiojančiose darbuotojų saugos ir sveikatos (toliau – DSS) instrukcijose, taikomose pavojingų darbų (įrenginių remonto, išsandarinimo, ugnies darbų bei darbų uždarose talpose) atlikimui, priėmimo tvarką, taip pat reikalavimus tokių darbų atlikimui.

2. Ši instrukcija taikoma kiekvienam Bendrovės ir, kai tai numatyta tarp rangovo (toliau – Rangovas) ir Bendrovės sudarytoje rangos (paslaugų) sutartyje, Rangovo darbuotojui, organizuojančiam, planuojančiam ir / ar atliekančiam padidintos rizikos darbus.

II. TERMINAI IR APIBRĖŽTYS

3. Šioje instrukcijoje vartojami terminai ir apibrėžtys:

3.1. **Įrenginys** – bet kuris įrengimas, mašina, aparatas, talpa, vamzdynas ir pan., kuris kelia pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai dėl jame sukauptos ar iš kitur tiekiamos pavojingos energijos.

3.2. **Padidintos rizikos darbai** – darbai, kai įrenginių remontą reikia atlikti neįprastomis, nestandartinėmis sąlygomis ir būdais, kitaip nei nustatyta Bendrovės DSS instrukcijose, taikomose pavojingų darbų (įrenginių remonto, išsandarinimo, ugnies darbų bei darbų uždarose talpose) atlikimui. Tokių padidintos rizikos darbų pavyzdžiai gali būti:

– gręžimo (frezavimo) mašina atliekant įpjovą į įrenginį (minimalūs DSS reikalavimai pateikti šios instrukcijos 2 priede);

– nevisiškai paruošto (neišgarinto) vamzdyno remontas naudojant specialius tamponus (kamas) (minimalūs DSS reikalavimai pateikti šios instrukcijos 3 priede);

– laikinų apkabų (bandažų) montavimas ant veikiančių vamzdynų;

– neregeneruoto katalizatoriaus iškrovimas iš reaktoriaus azoto terpėje.

Kiti šioje instrukcijoje vartojami terminai ir apibrėžtys atitinka Bendrovės bendrosiose darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijose vartojamus terminus ir apibrėžtis.

III. RIZIKOS VALDYMO GRUPĖ, JOS KOMPETENCIJA, SPRENDIMŲ ĮFORMINIMO TVARKA

4. Sprendimus leisti atlikti padidintos rizikos darbus turi teisę priimti Rizikos valdymo grupė (toliau – RVG).

5. RVG sudaro:

5.1. pirmininkas – Bendrovės gamybos direktorius;

5.2. nariai:

Bendrovės padalinio, kuriame reikalinga atlikti padidintos rizikos darbus, vadovas (RVG iniciatorius);

Bendrovės įrengimų priežiūros ir remonto direktoriaus pavaduotojas;

Bendrovės įrenginių techninės priežiūros vyriausiasis specialistas;

Bendrovės darbuotojų ir procesų saugos kontrolės vadovas.

6. Jei RVG sudarančių darbuotojų nėra darbe, vietoj jų dalyvauti priimant sprendimus turi Bendrovėje nustatyta tvarka juos pavaduojantys darbuotojai.

7. Esant poreikiui atlikti padidintos rizikos darbus, RVG iniciatorius turi parengti Rizikos valdymo grupės sprendimo, įforminamo protokolu (protokolo forma pateikta šios instrukcijos 1 priede) (toliau – RVG protokolas), projektą.

8. RVG iniciatorius RVG protokolo projekte turi įrašyti darbų atlikimo vietą bei pavadinimą, nuroydamas įrenginio technologinį numerį, jame esantį ar buvusį produktą, esamą slėgį ir temperatūrą, aiškiai įvardinti priežastį, kodėl inicijuojamas RVG sprendimo priėmimas, išvardinti pavojus, galinčius kilti darbų atlikimo metu, savo siūlomas organizacines ir technines priemones numatomiems darbams atlikti bei įrašyti RVG protokole padidintos rizikos darbų atlikimo pradžios ir pabaigos datas.

9. Prie RVG protokolo projekto RVG iniciatorius turi pridėti visus dokumentus, susijusius su saugiu padidintos rizikos darbų atlikimu (energijos izoliavimo priemonių sąrašą, remonto technologinį lapą, eskizą, technologinę schemą ir kt.) bei, kai taikoma, nurodytus instrukcijos 2 priede.

10. RVG iniciatorius RVG protokolo projektą turi parengti ir jį pateikti RVG pirmininkui bei nariams, o jiems nesant darbe – Bendrovėje nustatyta tvarka paskirtiems juos pavaduojantiems darbuotojams, ne vėliau kaip prieš 1 (vieną) dieną iki padidintos rizikos darbų pradžios, išskyrus atvejus, kai šiuos reikia atlikti nedelsiant, nes uždelsus gali įvykti gamybos sutrikimas, incidentas ar avarija. Šiuo atveju RVG iniciatorius RVG protokolo projektą šiame instrukcijos punkte nurodytiems Bendrovės darbuotojams turi teisę pateikti vėliau nei likus 1 (vienai) dienai iki darbų pradžios, tačiau bet kuriuo atveju padidintos rizikos darbai gali būti atliekami tik po to, kai RVG instrukcijoje nustatyta tvarka priima sprendimą leisti vykdyti padidintos rizikos darbus.

11. RVG pirmininkas bei nariai privalo:

11.1. Susipažinti su RVG protokole numatytais atlikti padidintos rizikos darbais ir RVG iniciatoriaus siūlomomis priemonėmis, būtinomis saugiam darbų atlikimui;

11.2. Jeigu reikalinga (atsižvelgiant į planuojamų atlikti padidintos rizikos darbų pobūdį ir specifiką), pakviesti kitus Bendrovės specialistus, Mažeikių objekto prieštarnybinės gelbėjimo valdybos vadovus teikti rekomendacijas;

11.3. Pagal savo kompetenciją teikti RVG iniciatoriui pastabas dėl numatytų priemonių ar nurodyti papildomas priemones, kurias RVG iniciatorius privalo įtraukti į protokolą.

12. RVG pirmininkas bei nariai savo pritarimą ar nepritarimą RVG protokolo turiniui gali išreikšti pasirašant protokolą arba atsiunčiant elektroninį laišką RVG iniciatoriui į iniciatoriaus tarnybinio pašto dėžutę nurodant „Suderinta“ (jeigu pritariama) ir „Nesuderinta“ (jeigu nepitariama). Jeigu RVG protokolo turiniui nepitariama, reikia nurodyti priežastį dėl ko nederinamas protokolas.

13. RVG sprendimas leisti atlikti padidintos rizikos darbus protokole numatytais sąlygomis laikomas priimtu, jeigu jam pritaria RVG pirmininkas ir visi RVG nariai.

14. Jei RVG pirmininkas ar bent vienas RVG narys nesuderino protokolo, padidintos rizikos darbus atlikti draudžiama.

15. RVG priėmus sprendimą leisti vykdyti padidintos rizikos darbus pasirašomas RVG protokolas. Jeigu sprendimo priėmimas buvo vykdytas elektroniniu būdu, RVG iniciatorius apie tai įrašo RVG protokole, pasirašo jį bei prideda RVG narių patvirtinimo laiškų kopijas.

16. RVG protokolo originalas su prie jo pridėtais dokumentais ir patvirtinimo laiškų kopijomis iki planuojamų darbų pradžios turi būti perduotas Darbuotojų ir procesų saugos kontrolės skyriui ir užregistruotas RVG protokolą registre.

17. Esant poreikiui padidintos rizikos darbus atlikti nedelsiant, nes uždelsus gali įvykti gamybos sutrikimas, incidentas ar avarija švenčių, nedarbo dienomis tinkamai suderintas ir RVG iniciatoriaus pasirašytas RVG protokolas su prie jo pridėtais dokumentais ir patvirtinimo laiškų kopijomis turi būti atsiųstas elektroniniu paštu į Darbuotojų ir procesų saugos kontrolės skyrių prieš darbų pradžią, o originalas perduodamas ir registruojamas gali būti pirmą po švenčių, nedarbo dienos einančią darbo dieną.

18. RVG protokolų originalai saugomi Bendrovės Darbuotojų ir procesų saugos kontrolės skyriuje Bendrovėje nustatyta tvarka.

19. Užregistruoto RVG protokolo elektronines kopijas Darbuotojų ir procesų saugos kontrolės skyrius perduoda RVG iniciatoriui, RVG pirmininkui ir RVG nariams.

20. RVG iniciatorius RVG protokolo kopijas turi pateikti asmenims, atsakingiems už jame įrašytų organizacinių bei techninių priemonių vykdymą.

III. REIKALAVIMAI PADIDINTOS RIZIKOS DARBŲ ATLIKIMUI

21. RVG iniciatorius privalo:

21.1. Prieš numatytą padidintos rizikos darbų pradžią patikrinti ir įsitikinti, kad visos RVG protokole įrašytos priemonės yra įvykdytos, vadovaudamasis Bendrovės DSS instrukcijų, taikomų pavojingų darbų (įrenginių remonto, išsandarinimo, ugnies darbų bei darbų uždaroje talpose) atlikimui, reikalavimais įforminti darbų leidimą bei darbų leidimo grafoje „Kiti reikalavimai ir suderinimai“ įrašyti, kad RVG protokole numatytos priemonės yra įvykdytos;

21.2. Kartu su išduodamu leidimu darbų vadovui perduoti ir RVG protokolo kopiją;

21.3. Kontroliuoti atliekamus padidintos rizikos darbus ir užtikrinti, kad būtų vykdomos visos RVG protokole numatytos priemonės saugiam padidintos rizikos darbų atlikimui;

21.4. Sustabdyti padidintos rizikos darbus, jei jie atliekami nesaugiai ar juos atlikti pasidaro nesaugu, arba nevykdomos RVG protokole numatytos priemonės.

22. Darbų vadovas privalo:

22.1. Prieš padidintos rizikos darbų atlikimo pradžią susipažinti ir supažindinti darbu atlikėjus (pasirašant darbų leidime) su RVG protokole numatytais atlikti padidintos rizikos darbais, organizacinėmis bei techninėmis priemonėmis saugiam padidintos rizikos darbų atlikimui;

22.2. Užtikrinti, kad padidintos rizikos darbų atlikimo metu RVG protokolo kopija būtų pridėta prie darbų leidimo ir laikoma kartu su juo darbų atlikimo vietoje;

22.3. Nuolat būti darbų atlikimo vietoje ir darbų atlikimo metu užtikrinti RVG protokole numatytų priemonių vykdymą;

22.4. Sustabdyti padidintos rizikos darbų atlikimą, jei jie atliekami nesaugiai ar juos atlikti pasidaro nesaugu, arba nevykdomos RVG protokole numatytos priemonės.

23. Darbų atlikėjai privalo:

23.1. Pasirašyti RVG protokole tik susipažinus ir visiškai supratus reikalingus atlikti padidintos rizikos darbus bei priemones saugiam padidintos rizikos darbų atlikimui;

23.2. Padidintos rizikos darbų atlikimo metu vykdyti RVG protokole numatytas priemones.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Už šios instrukcijos periodinės peržiūros ir atnaujinimo organizavimą, kai tai reikalinga, atsakingas Bendrovės kokybės, aplinkosaugos ir saugos darbe direktorius.

Parengė
Kontrolės ir prevencijos grupės vadovas
Egidijus Luomanas

2018-04-24

Dokumento savininkas
Kokybės, aplinkosaugos ir saugos darbe direktorius
Arkadiusz Marcin Pawlak

2018-05-11

(Protokolo forma)
**RIZIKOS VALDYMO GRUPĖS
PROTOKOLAS**201__ m. _____ d. Nr.
Juodeikių k., Mažeikių r. sav.**Pirmininkas** – gamybos direktorius (vardas ir pavardė)**Nariai:**

Iniciatorius - (pareigos, vardai ir pavardės);

įrengimų priežiūros ir remonto direktoriaus pavaduotojas (vardas ir pavardė);

įrenginių techninės priežiūros vyriausiasis specialistas (vardas ir pavardė);

darbuotojų ir procesų saugos kontrolės vadovas (vardas ir pavardė).

SVARSTYTA:**Darbų atlikimo vieta** (nurodyti objekto, technologinio įrenginio pavadinimą, aparato, vamzdyno technologinį numerį, jame esantį ar buvusį produktą, esamą slėgį ir temperatūrą).**Darbų pavadinimas** (apibūdinti planuojamus atlikti darbus).**RVG inicijavimo priežastis** (pagrįsti, kodėl šių darbų negalima atlikti pagal įprastus darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus).**Galintys kilti pavojai** (išvardinti pavojus, galinčius kilti darbų atlikimo metu).**NUSPREŠTA:**

1. Leisti atlikti aukščiau nurodytus darbus prieš tai įvykdžius šias priemones:

Priemonės pavadinimas	Atsakingas už vykdymą (pareigos, vardas, pavardė)

2. Darbų atlikimo metu vykdyti šias priemones:

Priemonės pavadinimas	Atsakingas už vykdymą (pareigos, vardas, pavardė)

Pastabos, papildomos priemonės ir atsakingi už jų vykdymą _____

Padidintos rizikos darbų pradžia _____ **pabaiga** _____
(metai, mėnuo, diena) (metai, mėnuo, diena)Protokolo priedai _____
(remonto technologinis lapas, technologinė schema, eskizas, grafikas ir kt. (irašoma))Iniciatorius _____
(pareigos, vardas, pavardė, parašas)Pirmininkas _____
(pareigos, vardas, pavardė, parašas)**Nariai**1. _____
(pareigos, vardas, pavardė, parašas)2. _____
(pareigos, vardas, pavardė, parašas)3. _____
(pareigos, vardas, pavardė, parašas)

Minimalūs darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai gręžimo (frezavimo) mašina atliekant šaltąją įpjovą į veikiančią vamzdyną, talpą ar kitą įrenginį

1. Būdo aprašymas

Prie veikiančio vamzdyno, talpos ar kito įrenginio privirinamas atvamzdis, ant atvamzdžio pritvirtinama sklendė, o ant sklendės pritvirtinama specialiai tam tikslui skirta gręžimo (frezavimo) mašina, kuri sandariu būdu išpjauna reikalingo skersmens ertmę veikiančiame vamzdyne / talpoje bei ištraukia susidariusį lopą.

2. Reikalavimai prieš darbų pradžią:

2.1. Atvamzdžio privirinimo vietose išmatuoti veikiančio vamzdyno ar talpos sienelių storį ir gauti Mechanikos skyriaus įrenginių techninės priežiūros vyriausiojo specialisto (arba jo paskirto asmens) išvadą dėl galimybės atlikti atvamzdžio privirinimo darbus. Ši išvada turi būti pridedama prie RVG protokolo.

2.2. Suvirinimo metu turi būti atsižvelgta į vamzdyno ar talpos sienelės storį ir pasirinkta tokia suvirinimo technologija, kad vamzdynas nebūtų pravirintas kiaurai bei išvengta jo plyšimo.

2.3. Talpoje esančio skysčio lygis turi būti ne mažesnis kaip 1 m virš įsipjovimo vietos arba turi būti užtikrintas produkto cirkuliavimas.

2.4. Veikiančiame vamzdyne turi būti užtikrintas produkto cirkuliavimas (tekėjimas), produkto slėgis ir temperatūra vamzdyne turi būti sumažinti tiek, kiek leidžia technologinis procesas.

3. Reikalavimai darbų atlikimo metu:

3.1. Darbui su gręžimo (frezavimo) mašina turi būti skiriami tinkamos kvalifikacijos ir šiuo įrenginiu išmokyti naudotis darbuotojai.

3.2. Darbai su gręžimo (frezavimo) mašina turi būti atliekami laikantis visų reikalavimų (sąlygų), nurodytų šios mašinos eksploatavimo (naudojimo) instrukcijoje.

3.3. Veiksmų koordinavimui ugnies darbų metu turi būti naudojamos ryšio priemonės.

4. Draudžiama atlikti šaltąsias įpjovas:

4.1. Jeigu įrenginio sienelės storis yra mažesnis už leistiną mažiausią sienelės storį pagal lydinio sudėtį, specifikacijas ir eksploatacijos sąlygas;

4.2. Įrenginyje esant vandenilio terpei ar terpei su didele vandenilio koncentracija (30 % ar daugiau) dėl tikėtino nuotėkio per riebokšlį ir potencialaus metalo vandenilinio trapumo;

4.3. Jeigu įrenginyje yra degi medžiaga ir oras ar deguonis, dėl potencialios detonacijos;

4.4. Suspausto oro linijoms ar oro kolektoriams, nes tepimo medžiagos likutis gali užsidegti;

4.5. Angliavandenilinėms sistemoms, dirbančioms vakuume, dėl potencialios detonacijos;

4.5. Bet kokioms vakuuminėms talpoms;

4.6. Jeigu įrenginyje yra rūgštis, šarmas, aminai ar elementinė siera, nes šios medžiagos gali sukelti metalo pokyčius;

4.7. Jeigu įrenginyje yra medžiagos, kurios lengvai suyra arba tampa pavojingomis veikiant karščiui.

Minimalūs darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai atliekant nevisiškai paruošto (neišgarinto) vamzdyno remontą naudojant specialius tamponus (kamas)

Būdo aprašymas

1. Neišgarinto vamzdyno remonto naudojant specialius tamponus (kamas) būdas paprastai naudojamas, kai reikalinga į vamzdyną įstatyti sklendę, įvirinti atšaką ar pan. bei dėl didelio vamzdyno ilgio jo praktiškai neįmanoma ir netikslinga visiškai paruošti (išdrenuoti visą jame esantį produktą, išplauti vandeniu, išgarinti vandens garus). Tokiu atveju remontuojama vamzdyno dalis išpjaunama šaltojo pjovimo būdu, vamzdyno galas (galai) užsandarinami panaudojant tam tikslui skirtus tamponus (kamas).

Reikalavimai

2. Iš remontuojamo vamzdyno, kiek įmanoma, turi būti pašalinti naftos produktai, vamzdynas turi būti atkirstas sklendėmis, o jei įmanoma, ir užaklintas.

3. Reikalinga išpjauti vamzdyno dalis gali būti išpjauta tik šaltojo pjovimo būdu, t. y. pneumatiniu pjūkle, rankiniu metalo pjūkleliu ar specialiu rankiniu vamzdžių pjūvikliu, nesukeliant kibirkščiavimo.

4. Pjovimo metu turi būti užtikrinta, kad pjovimo vieta neįkaistų, ir, jei reikalinga, laistoma (drėkinama) vandeniu.

5. Nupjautos vamzdyno dalys turi būti užsandarintos tam tikslui skirtais atitinkamo dydžio standartiniais tamponais vadovaujantis gamintojo instrukcijomis.

6. Turi būti patikrintas tamponais uždarytų vamzdžių galų sandarumas, paimti oro aplinkos ėminiai šalia tamponų.

7. Ugnies darbų metu turi būti užtikrinta, kad tamponais uždarytose vamzdyno dalyse slėgis būtų ne didesnis kaip 70 % slėgio, esančio tampono viduje (pvz., atidarant orinukus, drenažus, naudojant slėgio matavimo prietaisus ir pan.).